

Grandækning

Hvert år i det sene efterår skal mange gravsteder have lagt gran på, enten som en granpålægning eller en flottere granpyntning.

Tekst: Nils Højsgaard Hansen, Gartnernes miljøudvalg

Det er et arbejde med mange ensidigt gentagne arbejdsbevægelser, hvor pladsen ofte er trang, og dette giver nogle akavede arbejdsstillinger, der kan være en stor udfordring for de personer, som skal lave grandækningen.

Derfor er det en god idé, at tænke arbejdssituationerne igennem inden arbejdet påbegyndes, og tage de forholdsregler, som er mulige for at få så meget mulig variation lagt ind i arbejdsrutinen.

Selve planlægningen er også vigtig både før, under og efter selve arbejdet for at skåne de påvirkninger af kroppen, som er uundgåelig. Forskellige arbejdsredskaber bør også tages med i denne planlægning – igen for at passe på sin krop.

Opbevaring af granet

Efter modtagelsen af selve granet fra leverandøren, bør det tilstræbes at have det opbevaret under halvtag eller anden overdækning, så granet holdes så tørt som muligt.

Hvis dette pga. pladsforholdene ikke er muligt, kan man stille granbundterne oprette og sammenpresset med den tykke ende ned imod underlaget, så regn og optøet sne bedst muligt kan løbe af.

Transport af granet

Når granet skal transporteres ud til arbejdsstedet, bør man helst anvende tekniske hjælpemidler, såsom en lille ladbil, og begrænse brug af trillebør mest muligt.

Hvis trillebør er det eneste tilgængelige transportmåde, skal man ikke køre med overlæs, da det kan give rygproblemer, hvis man skal hindre trillebøren i at vælte. Ladcykler er også en velegnet mulighed.

Arbejde med granet

Knæsidende arbejde bør begrænses mest muligt, og hvis man kan klippe granet i forvejen, kan man gøre det opretstående på et arbejdsbord.

Ofte er det kun muligt at lave arbejdet liggende på et eller begge knæ, og man skal her bruge knæpuder, enten som indlæg i knæene på bukserne eller en tyk skumpude imellem underlaget og knæet.

Skift (meget) ofte arbejdsstilling med et eller begge knæ mod jorden, og sørg for at granbundterne ligger inden for rækkevidde, så man undgår uheldige vrid i kroppen, når man skal løfte et tungt bundt hen til arbejdsstedet.

Brug evt. en "kraveknop" (brolæggestol) eller en lav fjedrende skammel hvis det er muligt.

Sørg for at bruge mest muligt af grangrenen for at minimere afklip, og fjern løbende afklippet fra arbejdsstedet, så det ikke ligger i vejen.

Nogle brækker granet i mindre stykker med hænderne, og andre klipper med saks. Hvis man kan veksle imellem disse 2 muligheder, bliver forskellige muskelgrupper også brugt. Det gennemgående ord til dette arbejde er afveksling – afveksling – afveksling!!

Påklædningen

Påklædningen bør være en kedeldragt eller overall, så tøjet ikke efterlader et bart stykke ryg, der bliver udsat for kulde.

Termoundertøj og tyk bluse/termojakke bør anvendes, så kroppen holdes varm ved det stillesiddende arbejde – gerne en termoheldragt som yderpåklædning.

Hav rigeligt med tørre handsker med ud, da granet ofte er vådt.

Udstrækning

Gennem hele arbejdsdagen bør man rejse sig op og strække ryg, arme og fingrene ud, så musklerne og senerne får tilført noget bevægelse, og ikke bliver holdt i den samme krampagtige stilling.

KILDER: Kollegaer fra Assistens Kirkegård og "Sikkerhedshåndbog for Anlægsgartnere" fra Branchearbejdsmiljørådet jord til bord.